

Αθήνα - 5. ΦΕΒ. 1985

Αριθ. Πρωτ. 2

Προς

το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας

Διεύθυνση Λιμενικής Αστυνομίας

Τμήμα 1ο

Πειραιά

Εις απάντηση του υπ' αριθ. 8158/1985 εγγράφου σας, έχω την τιμή να σας γνωρίσω ότι η γνώμη μου είναι η ακόλουθη:

I. Κατά το άρθρο 4 του Β.Δ. της 15(27)/18.12.1836 "περί Αστυνομίας της Εμπορικής ναυτιλίας" επιτρέπεται στον πλοίαρχο, μετά από αιτιολογημένη έγγραφη αίτηση που υποβάλλεται εντός μεν του κράτους προς την αρμόδια λιμενική αρχή, εκτός δε προς την προξενική μας αρχή, να έχει στο πλοίο μικρά πυροβόλα όπλα, όπως τουφέκια, караμπίνες και πιστόλια καθώς και ξίφη, όχι περισσότερα από τον ολικό αριθμό του πληρώματος, το είδος και ο αριθμός των οποίων σημειώνεται πάντοτε στο ναυτιλιακό δίπλωμα του πλοίου και στην απογραφή της αποσκευής του από τη λιμενική ή προξενική αρχή που έδωσε την άδεια. Επίσης κατά το άρθρο 1 του Ν.Δ. 444/1970 "περί αρμοδιοτήτων Λιμενικού Σώματος και σχέσεων προς τας αρμοδιότητας των Σωμάτων Ασφαλείας" η Αστυνομία στο θαλάσσιο χώρο, στα πλοία και στα κάθε φύσεως πλωτά ναυπηγήματα, στους λιμένες και στη χερσαία ζώνη τους, ασκείται από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας με το από αυτόν εξαρτώμενο λιμενικό σώμα. Σχετικά με τις αρμοδιότητες της Εμπορικής Ναυτιλίας είναι και

τα άρθρα 141 και 158 του Ν.Δ.187/1973 "περί κώδικος Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου".- Οι διατάξεις αυτές έχουν ενδότητητα και αυτοτέλεια αντικειμένου και σκοπού, γιατί αναφέρονται στον τομέα της Αστυνομίας της Εμπορικής Ναυτιλίας και προνοούν για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων που συντελούν στην αποτελεσματική ενάσκηση των αρμοδιοτήτων της. Γι' αυτό αναγνωρίζουν: 1) ότι επιτρέπεται στον πλοίαρχο εμπορικού πλοίου να κατέχει στο πλοίο μικρά πυροβόλα και άλλα όπλα, μετά από άδεια που χορηγεί η λιμενική ή η προξενική αρχή και 2) ότι υπάτη αρχή ασκήσεως της Αστυνομίας στο θαλάσσιο χώρο είναι ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας και όργανα ασκήσεως της Αστυνομίας αυτής το λιμενικό σώμα.

II. Είναι αληθές ότι ο Ν.286/1914 "περί οπλοφορίας", όριζε στο άρθρο 19 ότι "αι διατάξεις του περί Αστυνομίας της Εμπορικής Ναυτιλίας Β.Δ. της 15.12.1836 διατηρούνται εν ισχύϊ". Με τη διάταξη αυτή απλώς γινόταν υπόμνηση της παράλληλης με αυτόν ισχύος των διατάξεων του Β.Δ., χωρίς να θιγεί η νομοθετική των αυτοτέλεια από την επακολουθήσασα κατάργηση του νόμου αυτού από το άρθρο 17 εδ.β' του Ν.542/70 "περί όπλων, εκρηκτικών υλών, εκρηκτικών μηχανημάτων και πυροτεχνημάτων". Ο τελευταίος αυτός νόμος με το άρθρο 612 εξήρεσε από την απαγόρευση της οπλοφορίας τους ανήκοντες στις τάξεις των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας, των Σωμάτων Ασφαλείας, της Αγροφυλακής, του Πυροσβεστικού Σώματος, του Λιμενικού Σώματος και τους Δημοσίου Υπαλλήλους, όταν είναι αναγκαίο να οπλοφορούν για να ασκούν τα καθήκοντά τους με τα "παρά της υπηρεσίας των" χορηγούμενα όπλα.

Η διάταξη αυτή, που στοιχειωδώς προσέγγιζε χωρίς να καλύπτει να επαναλαμβάνει ή να συγχωνεύει στο κείμενό του τις ειδικές διατάξεις του άρθρου 4 του ανωτέρω Β.Δ., καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.495/1976, αλλά δεν παρέσυρε στην κατάργησή της τη ρηθείσα αυτοτελή διάταξη του άρθρου 4 (πρβλ. σχετ. Α.Π.529/1905 Θ.ΙΖ.524, Τούση Γεν. Αρχ. σελ.60 σημ.71, βλπ. και Ζησιάδη Ποινικ. Δικ. τομ. Α' 58, ENNECCERUS-NIPPERDEY, LEHRBUCH DES BÜRGERLICHEN RECHTS, εκδ. 15, § 45 σελ.287 και σημ.7).

III. Και τέλος κατά το άρθρο 6 §1 του ήδη ισχύοντος Ν.495/1976 "περί όπλων, εκρηκτικών υλών και εκρηκτικών μηχανημάτων και άλλων ποινικών διατάξεων" η οπλοφορία χωρίς άδεια της Αστυνομικής Διευθύνσεως ή της Διοικήσεως Χωροφυλακής του τόπου κατοικίας ή διαμονής του οπλοφορούντος απαγορεύεται, οι δε άδειες οπλοφορίας χορηγούνται μόνο σε Έλληνες πολίτες κ.τ.λ. Η διάταξη αυτή είναι γενική γιατί αναφέρεται στο σύνολο των Ελλήνων πολιτών και με κριτήρια γενικότερου κοινωνικού συμφέροντος επιτρέπει κατ'εξαίρεση τη χορήγηση άδειας οπλοφορίας στις περιπτώσεις που αναλυτικώς προβλέπει. Είναι φανερό ότι η διαδικασία που θεσπίζει για τη χορήγηση άδειας οπλοφορίας, δεν εκτείνεται ούτε προσιδιάζει στο πεδίο ισχύος του άρθρου 4 του ανωτέρω Β.Δ. αλλά το αφήνει άθικτο, γιατί ούτε ρητώς ούτε σιωπηρώς, δηλ. με αντίθετες ρυθμίσεις, πλήττει την ισχύ ή τις επιταγές εκείνου. Άλλως τε η διάταξη του άρθρου 4 του Β.Δ. αυτού (σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του Ν.Δ.444/1970 και το άρθρο 141 και 158 του Ν.Δ.187/73 όπως προεκτίθεται), λόγω διαφοράς αντικειμένου αλλά και ιδιότητος των υποκειμένων που υπάγονται στο ρυθμιστικό του πεδίο, είναι ειδική (βλπ. Αραβαντινού Εισαγωγή στη

...έπιστήμη του δικαίου (σελ. 134) εν σχέσει προς τις γενικές
...ρυθμίσεις του άρθρου 6 του Ν. 495/1976, ώστε δεν υπάρχει
...έδαφος εφαρμογής του νομικού κανόνος περί κατ'εξουσιοδότησης του
...μεταγενεστέρου νόμου.

...VI. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Κατά τη γνώμη μου το άρθρο 4 του
...Β.Δ. της 15(27)/18.12.1836 εξακολουθεί να ισχύει και επο-
...μένως με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που τάσσει η
...διάταξη αυτή, τις άδειες οπλοαποθήκης και οπλοφορίας στους
...πλοίαρχους των εμπορικών πλοίων χορηγεί η αρμόδια λιμενική
...αρχή.

...**Αντιπρωτοψάλτης** του Αρείου Πάγου,

...**Σπυρίδων Δ. Σταμούλης**